

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

Átiktatva: J/79.

**J/8145. számú
jelentés**

az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársaság tulajdonában álló, és a hozzárendelt vagyonának változásáról illetve a vagyonnal való 2002. évi gazdálkodásáról

**Előadó:
Dr. László Csaba
pénzügyminiszter**

Budapest, 2004. január

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

J/8145.

**számú
jelentés**

az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársaság tulajdonában álló, és a hozzárendelt vagyonának változásáról illetve a vagyonnal való 2002. évi gazdálkodásáról

Előadó:
Dr. László Csaba
pénzügyminiszter

Budapest, 2004. január

TARTALOMJEGYZÉK

I. A 2002. ÉV JELLEMZŐI.....	3
1. KORMÁNYZATI CÉLOK ÉS ESZKÖZÖK	3
2. VAGYONPOLITIKAI KONCEPCIÓ.....	6
II. AZ ÁPV RT. BESZÁMOLÁSI RENDJE	7
III. AZ ÁPV RT. SAJÁT VAGYONA	7
IV. AZ ÁPV RT. HOZZÁRENDELTELT VAGYONA	8
1. A HOZZÁRENDELTELT VAGYON ÖSSZETÉTELE	8
2. AZ ÁPV RT. PORTFOLIÓJÁBA TARTOZÓ TÁRSASÁGI KÖRÖN BELÜLI VAGYONVÁLTOZÁS	8
3. AZ ÁPV RT. VAGYONKEZELÉSI TEVÉKENYSÉGE, HELYZETKÉP AZ ÁPV RT. PORTFOLIÓRÓL.....	11
4. AZ ÁPV RT. KÖRNYEZETVÉDELMI TEVÉKENYSÉGE	14
V. AZ ÁPV RT. KÖLTSÉGVETÉSI KAPCSOLATAINAK ALAKULÁSA, A KÖLTSÉGVETÉSI TÖRVÉNYBEN ELŐÍRT KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE	15
1. AZ ÁPV RT. KÖLTSÉGVETÉSI KAPCSOLATAI.....	15
2. BEVÉTELI CÉLKITŰZÉSEK ÉS AZOK TELJESÜLÉSE	16
3. A HOZZÁRENDELTELT VAGYON RÁFORDÍTÁSAI	16
4. A PRIVATIZÁCIÓS TARTALÉK.....	17
VI. A SAJÁT VAGYON ELEMELI.....	19
VII. AZ ÁPV RT. SAJÁT VAGYONÁNAK MÉRLEG ÉS EREDMÉNYKIMUTATÁSA	19
1. A MÉRLEG ALAKULÁSA	19
2. AZ EREDMÉNYKIMUTATÁS.....	20
VIII. SZERVEZETI VÁLTOZÁSOK.....	22

MELLÉKLETEK:

1. MÉRLEG
2. BEVÉTELEK-KIADÁSOK KIMUTATÁSA
3. PÉNZFORGALMI SZEMLELETŰ EREDMÉNY KIMUTATÁS
4. A HOZZÁRENDELTELT VAGYON VÁLTOZÁSÁNAK KIMUTATÁSA
5. KIMUTATÁS ÉRTÉKESÍTETT ÜZLETRÉSZEKRŐL, RÉSZESÉDÉSEKRŐL
6. SAJÁT VAGYON MÉRLEG ÉS EREDMÉNYKIMUTATÁS

I. A 2002. ÉV JELLEMZŐI

A 2002. év az 1998-2002. évi kormányzati ciklus utolsó éve. A ciklus jellemzőjeként tovább lassult a privatizációs folyamat, előtérbe került a kormány gazdaságpolitikai törekvéseivel, irányelveivel összhangban lévő vagyonkezelési tevékenység.

Az ÁPV Rt. feladatai között 2002-ben is megjelent még a kormány gazdaságpolitikai intézkedéseinek támogatása, beruházási programok megvalósítása, projektek üzemeltetése (Ganz projekt, média központ, buszpályaudvar építés), a társaságok reorganizációja és válságkezelése.

Az ÁPV Rt-t több kritika érte korábban amiatt, hogy költségvetési források felhasználásával kis állami költségvetésként működik. 2002-ben megszűnt az a gyakorlat, hogy az ÁPV Rt. saját forrásain jelentősen túlterjeszkedve költsékezzen. 2003-tól az ÁPV Rt. bevételei és kiadásai a kormányzati szektor részeként bemutatásra kerülnek az államháztartási hiány számításakor, ami tovább javítja az ÁPV Rt. gazdálkodásának átláthatóságát.

1. Kormányzati célok és eszközök

Az év második felétől az új kormányzati ciklus céljai között szerepelt a privatizáció felgyorsítása. Az új kormány kinyilvánította szándékát a funkcionálisan egységes vagyonkezelés megteremtésére, ennek megfelelően az állam vállalkozói vagyonának ÁPV Rt.-hez történő átcsoportosítása elkezdődött.

A privatizáció újraindítása és az állami tulajdonban maradó vagyonelemek egységes kezelésének rendezése iránti elkötelezettség az alábbi indokokra vezethető vissza:

- a magángazdaság hatékonyabban képes megvalósítani az erőforrások optimális működtetését,
- a tartósan állami tulajdonban maradó vagyon kezeléséhez szükséges forrásigényt a privatizáció révén biztosítani kell,
- az állami tulajdonban maradó társaságokkal kapcsolatos állami szerepvállalás EU-konform gyakorlatának kialakítása szükséges,
- a kárpótlási folyamatot le kell zárni.

A nemzeti közép kormányza zászlajára tűzte, hogy következetesen végigviszi a privatizációt. Ennek megvalósítása érdekében a kormányzat – az ÁPV Rt. bevonásával – 2002-ben a következő fontosabb intézkedéseket hozta:

- az ÁPV Rt. élére a privatizáció iránt elkötelezett, tapasztalt vezetőket nevezett ki,
- felmérés (leltár) és elemzés készült az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyon köréről, állapotáról, értékéről,
- kidolgozásra került a Kormány Vagyonpolitikai és Privatizációs Konceptiója, mely a vagyonnal kapcsolatos további állami szándékokat, terveket tartalmazza,
- e koncepció alapján került sor a szükségesnek ítélt (pl. privatizációs) törvényi módosításokra, továbbá számos állami vagyonelem (társasági részesedés) más állami szervezettől az ÁPV Rt.-hez való csoportosításra,

- a feladatok sikeres végrehajtása megkívánta, hogy az ÁPV Rt. működését a Kormány a vagyonkezelő Alapító Okiratának és SzMSz-ének korszerűsítésével újra szabályozza,
- 2003. év elején került sor az ÁPV Rt. Versenyeztetési Szabályzatának, továbbá Belső Ellenőrzési Szabályzatának a korszerűsítésére, amit szintén a Kormány hagyott jóvá. Ugyancsak a 2003-as év feladata volt az ÁPV Rt. számos fontos belső ügyviteli szabályzatának megújítása is, melyek végrehajtása megtörtént.

A 2002. év második fele tehát a privatizációra való felkészülés időszaka volt. A kormányzat és az ÁPV Rt. közösen megteremtette a feladat végrehajtásának gazdaságpolitikai, jogszabályi és szervezeti hátterét.

Az ÁPV Rt. megteremtette a feladat végrehajtásának gazdaságpolitikai, jogszabályi és szervezeti hátterét, több jogszabály módosítását kezdeményezte. A költségvetési, kárpótlási, államháztartási és a közbeszerzési törvény, illetve a Gt. egyes rendelkezéseinek módosítása mellett ki kell emelni a privatizációs törvény módosítását. Lehetővé vált, hogy az ÁPV Rt. szerződést kössön nem a portfóliójába tartozó állami tulajdonú vagyonelemek értékesítésére. Jelentősen leszűkült az állami tulajdonban tartandó vagyoni kör.

2002. év második felének jelentősebb eseményei:

- **A 2229/2002. (VIII.2.) Korm. határozat** értelmében az ÁPV Rt. térítésmentesen átvette a Bábolna Rt. 98,87 %-os részvénycsomagját az MFB Rt-től. A Társaság az SZT-24959. számú szerződés ÁPV Rt. részéről október 1-én, az MFB Rt. részéről október 10-i aláírását követően visszakerült az ÁPV Rt. hozzárendelt vagyonába. Az ÁPV Rt. Igazgatósága a 454/2002. IG szám határozatával fogadta el a Bábolna Rt. privatizációs stratégiája tárgyában készült Kormányelőterjesztés-tervezetet. A fenti határozat jóváhagyta a **Konzumbank Rt. és a Tüköry Center Kft.** tulajdonában lévő székház - az ÁPV Rt. az MFB Rt-vel kötött megbízás alapján – nyilvános pályázat keretében történő értékesítését. A Konzumbank Rt. és a Tüköry Center értékesítése a meghatározott ütemterv szerint, 2003. III. negyedévében megtörtént.
- **2400/2002.(XII.30.) Korm. határozat** a Magyar Fejlesztési Bank Rt. új középtávú stratégiájának előkészítéséhez szükséges intézkedésről: az MFB Rt. üzletrészrendezés lebonyolítása céljából létrehozott gazdasági társaságok ÁPV Rt. részére adásvétel keretében történő átadásáról rendelkezett.
- **A CW Bank székház** első értékesítési pályázatának eredménytelenségét követően az ÁPV Rt. Igazgatósága a 332/2002.(VII.25.) IG számú határozatával közvetlen tárgyalások lefolytatását rendelte el. Az ÁPV Rt. 2002. december 23-án kötötte meg a CW Bank székház értékesítésére vonatkozó szerződést.
- **Vagyonkezelési társaságba történő apportálással megvalósuló kárpótlási jegybevonás:** A forgalomban lévő kárpótlási jegyek bevonására vonatkozó intézkedésekről a Kormány **1176/2002. (X.10.) határozatával** döntött. Az ÁPV Rt. Igazgatósága a 15/2002.(X.10.) sz. RJGY határozat alapján arról döntött, hogy a kárpótlási jegybevonással érintett Társaság a **FORRÁS Rt.**, a társaság tőkeemelését követően kibocsátásra kerülő **részvényei** kerülnek – a forgalomban lévő kárpótlási jegymennyiség piacról való kivonása érdekében – **kárpótlási jegy ellenében, nyilvános forgalomba hozatal keretében értékesítésre**, majd azt követően tőzsdei bevezetésre. A kárpótlási folyamat lezárására tervezett, a FORRÁS Befektetési Részvénytársaságba

történő apport végrehajtásáról a 1203/2002. (XII. 19.) Korm. határozat rendelkezett. Az apportálás két ütemben történt. A Forrás Rt. részvényeinek kárpótlási jegyért történő értékesítése és tőzsdei bevezetése 2003. évben valósult meg.

- **A Postabank és Takarékpénztár Rt., továbbá a Földhitel- és Jelzálogbank Rt. privatizációjáról** szóló 17/2002. (X.31.) sz. RJGY határozat arról rendelkezett, hogy az ÁPV Rt. Igazgatósága kezdje meg a Postabank Rt. részvényei vonatkozásában az üzleti stratégia kidolgozására, a tőkeszerkezet átalakítására, beleértve a részvények értékesítésének előkészítésére és lebonyolítására vonatkozó koncepció előkészítését, valamint a Földhitel- és Jelzálogbank Rt. üzleti stratégiájának meghatározására, tőkeszerkezetének átalakítására, valamint a Magyar Állam 100%-os közvetlen és közvetett tulajdonában lévő Földhitel- és Jelzálogbank Rt. részvények nyilvános tőkepiaci értékesítésének lebonyolítására vonatkozó koncepció előkészítését.

- A Kormányprogram egyik kiemelt célkitűzése volt az ún. "üvegseb program" megvalósítása, mely a közpénzekkel való gazdálkodás átláthatóbbá tételét és az ellenőrzés kiterjesztését tűzte célul. A Kormány e célkitűzésének végrehajtása érdekében **1134/2002. (VIII. 2.) határozatában** meghatározta a szabályozás kidolgozásának legfontosabb elveit és szempontjait, mely alapján olyan átfogó szabályrendszer kialakítására került sor, amely lehetővé teszi és segíti a költségvetési források felhasználásának hatékony ellenőrzését, a közpénzek és a köztulajdon felhasználásának és hasznosításának átláthatóságát, a korrupciós helyzetek kiküszöbölését. A javasolt szabályrendszer emellett biztosítja a költségvetési pénzeszközökből történő támogatások nyújtásának, a közvagyon használatának megfelelő nyilvánosságát, továbbá azt, hogy a nyilvánosság ereje kényszerítse ki a közpénzfelhasználás során annak átláthatóbbá tételét és a jogkövető magatartást is.

- A Kormány **2396/2002. (XII. 27.) határozatával** elrendelte, hogy **át kell tekinteni** az állam legalább többségi befolyásával működő gazdálkodó szervezetek **létesítő okiratát**, különösen a legfőbb szerv és vezető tisztségviselők közötti hatáskör megosztás szempontjából. Rendelkezett arról is, hogy kormány-előterjesztést kell készíteni az állam vagy a központi, illetve társadalombiztosítási költségvetési szervek legalább többségi befolyása alatt álló gazdálkodó szervezetek vezető tisztségviselői, felügyelő bizottsági tagjai és más magasabb vezető állású munkavállalói **javadalmazásának elveiről** a tulajdonosi jogokat gyakorló szervek egységes gyakorlatának kialakítása érdekében.

- A Kormány a költségvetési pénzeszközök felhasználásának ellenőrzéséről szóló **2190/2002. (VI. 21.) határozatában** elrendelte, hogy a költségvetési pénzeszközöknek a költségvetési szervek körén kívül megvalósuló felhasználása – közbeszerzési eljáráson és azon kívül – kizárólag az Állami Számvevőszék, illetve a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal ellenőrzési lehetőségének biztosításával történjen. A költségvetési pénzeszközök felhasználóival megkötött szerződésekben a fenti ellenőrzési jogosultság biztosításra került.

- A Kormányprogramban megfogalmazott „átláthatóság” megvalósítása érdekében a Kormány a közpénzek felhasználásának nyilvánosságáról szóló **2231/2002. (VIII. 2.) Korm. határozatban** arról rendelkezett, hogy a közpénzek felhasználásának nyilvánosságáról a szerződésekbe foglalt rendelkezéssel gondoskodni kell, amely kizárja a szerződések lényeges tartalmáról a tájékoztatás megtagadását üzleti titok címén.

A „Corporate governance” javítása terén elért eredmények:

Az ÁPV Rt. folyamatosan arra törekszik, hogy az állam tulajdonosi érdekeit, elvárásait közvetítse a hozzá tartozó társaságok felé. Ennek érdekében folyamatos kapcsolatot tart a hozzá tartozó társaságok testületeinek tagjaival, vezetőivel.

2002-ben országos rendezvénysorozat indult „ÁPV Rt. Akadémia” elnevezéssel. Nyitó konferenciája 2002. év végén került megrendezésre az állami tulajdoni részesedéssel működő társaságok első számú vezetői, igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjai és az ÁPV Rt. munkavállalóinak részvételével. A konferencián ismertetésre kerültek az ÁPV Rt. előtt álló legfontosabb feladatok és a vagyoni körbe tartozó társaságok vezetőivel, tisztségviselőivel szembeni elvárások. Az „ÁPV Rt. Akadémia” az aktuális igényeknek megfelelő folyamatos képzést biztosít, a társaságok vezetőinek továbbképzésén keresztül elősegíti a társaságok hatékony gazdálkodását.

Az ÁPV Rt. ezen túlmenően a vállalatirányítás javítása érdekében a társaságok első számú vezetőinek, valamint testületeinek (Igazgatóság, Felügyelő Bizottság) munkáját évente értékeli. A 2173/2003. (VII. 29.) sz. kormányhatározatban foglalt elvárásoknak megfelelően az ÁPV Rt. meghatározta a hozzárendelt vagyonba tartozó gazdálkodó szervezetek első számú vezetőire, tisztségviselőire vonatkozó javadalmazási szempontokat. Az ÁPV Rt. az OECD által meghatározott alapelveket figyelembe veszi.

2. Vagyonpolitikai Koncepció

A kormányzati célkitűzések szerint az állam csak meghatározott szűk körben kíván vállalkozásaival (közvetlenül) jelen lenni a gazdasági életben. A Kormány eltökélt szándéka volt, hogy újra indítja és következetesen végigviszi a privatizációt.

Ennek jegyében az állam kezében lévő vállalkozói vagyon alapos elemzését követően készült el a Kormány Vagyonkezelési és Privatizációs Konceptiója, amely a további feladatokat és elveket foglalja rendszerbe. A koncepció szerint a Kormány:

- újraindítja és végigviszi a privatizációt,
- lezárja a kárpótlási folyamatot,
- üzleti alapra helyezi az állami vagyon kezelését,
- minden vonatkozásban megteremti az EU előírásokkal való konformitást (arany-részvények, vállalati támogatások stb.).

A Kormány átláthatóvá kívánta tenni mind a privatizációt, mind a vagyonkezelést, és a költségvetés keretébe integrálva mutatta be az ÁPV Rt. tevékenységének államháztartásra gyakorolt hatását.

II. AZ ÁPV RT. BESZÁMOLÁSI RENDJE

Az ÁPV Rt. Igazgatósága negyedévente köteles a Felügyelő Bizottságnak számot adni a Társaság tevékenységéről, mely kötelezettségét az alábbiak szerint teljesíti:

- *I. és III. negyedéves jelentés*, amely magában foglalja az adott időszak eredmény kimutatását és az ehhez kapcsolódó rövid üzleti jelentést. (Elkészítésének határideje a fordulónaptól számított 60 nap.)
- *A féléves beszámoló*, tartalmában azonos az éves beszámolóéval. (Elkészítésének határideje a fordulónaptól számított 120 nap.)

A beszámolási rend részét képezi a külső ellenőrző szervek felé történő beszámolási kötelezettségek teljesítése is:

- A Kormány évente köteles az Országgyűlésnek beszámolni az ÁPV Rt. tevékenységéről, a tulajdonában lévő, valamint a hozzárendelt vagyon alakulásáról, hasznosításának eredményéről.
- Az ÁPV Rt. Igazgatósága – a privatizációs törvény szerint – félévente köteles tájékoztatni az Állami Számvevőszéket a tulajdonában álló és a hozzárendelt vagyon változásáról, hasznosításáról.

Az ÁPV Rt. a számviteli törvény 119. § (2) bekezdése értelmében konszolidált éves beszámolót nem készít.

Az ÁPV Rt. 2002. évi gazdálkodásáról szóló, független könyvvizsgáló által auditált beszámolót a vonatkozó szabályok szerint a Pénzügyminiszter, mint a társaság részvényesi jogainak gyakorlója fogadta el.

III. AZ ÁPV RT. SAJÁT VAGYONA

Az ÁPV Rt. az állam tulajdonában álló részvények és üzletrészek, valamint egyéb vagyon magántulajdonosok részére történő értékesítésére, továbbá a privatizáció megtörténteig a vagyon hasznosítására, illetve a tartós állami tulajdonban maradó vállalkozói vagyon kezelésére, hatékony működtetésére a Kormány által alapított egyszemélyes részvénytársaság. A Társaság részvénye 1 db 9.698.000 eFt névértékű, névre szóló részvény. A részvény kizárólagos állami tulajdonban áll, másra érvényesen nem átruházható, nem forgalomképes. A részvényt az ÁPV Rt. az MNB-nél helyezte letétbe. A Társaság saját tőkéje 13.086.306 eFt, ebből a jegyzett tőke 9.698.000 eFt.

Az ÁPV Rt. alapítására és működésére – az 1995. évi XXXIX. törvény eltérő rendelkezései kivételével – a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény szabályai vonatkoznak.

IV. AZ ÁPV RT. HOZZÁRENDELTELT VAGYONA

1. A hozzárendelt vagyon összetétele

Az ÁPV Rt. hozzárendelt vagyonának 2002. évi változása

	Nyitó adatok 2001.12.31		Változás tranzakciók alapján		Változás gazd. eredm. alapján		Záró adatok 2002.12.31	
	db	MFt	db	MFt		MFt	db	MFt
1. Gazd. társaságok	240	675 984	-4	91 682		-50 602	236	717 064
2. Állami vállalatok	135	340	-19	0			116	340
3. Elvont, vásárolt, átvett vagyonek.		37 432		4 122				41 554
4. Termőföld		68 848		-66 248				2 600
5. Pénzkészlet		11 716		-4 420				7 296
6. Államkötvény		0		10 149				10 149
7. Követelések		29 370		-5 884				23 486
8. Kötelezettségek		109 087		5 177				114 264
<i>ebből: normatív</i>		33 198		19 200				52 398
<i>függő</i>		75 889		-14 023				61 866
ÖSSZESEN	375	714 603	-23	24 224		-50 602	352	688 225

Az ÁPV Rt. hozzárendelt vagyonának nagysága 2002-ben **számottevően** változott: 2001. december 31-én 714,6 milliárd Ft, 2002. december 31-i állapot szerint – összesen 26,4 milliárd forinttal – 688,2 milliárd Ft-ra mérséklődött. A tranzakciók alapján 24,2 Mrd Ft összegű volt a növekedés, **azonban a gazdálkodás eredményessége alapján a tranzakciós vagyongyarapodás (abszolút értékben) mintegy kétszeresét meghaladó veszteséget könyvelt el az ÁPV Rt. hozzárendelt vagyonába tartozó működő gazdasági társasági kör.**

2. Az ÁPV Rt. portfóliójába tartozó társasági körön belüli vagyonváltozás

	Nyitó adatok 2001. dec. 31.		Változás tranzakciók alapján		Változás a gazdálkodás eredményessége alapján		Záró adatok 2002. dec. 31.	
	db	MFt	db	MFt		MFt	db	MFt
Tartós állami tulajdonban lévő	73	263 781	3	83 773		-22 385	76	325 169
ebből: részvénytársaság	71	258 928	2	83 340		-22 391	73	319 877
egyéb társaság	2	4 853	1	433		6	3	5 292
Teljes mértékben privatizálható	86	412 076	5	7 801		-28 217	91	391 660
ebből: részvénytársaság	56	383 663	2	-12 505		-27 527	58	343 631
egyéb társaság	30	28 413	3	20 306		-690	33	48 029
Működő társaságok összesen	159	675 857	8	91 574		-50 602	167	716 829
Végelszámolás alatt álló	10	127	-2	108			8	235
Felszámolás alatt álló	71	0	-10	0			61	0
Gazdasági társaságok össz.	240	675 984	-4	91 682		-50 602	236	717 064

Évközi tranzakciós mozgások

A tartós állami tulajdonban lévő társaságok állományának növekedését (73 db-ról 76 db-ra) három társaság átvétele (80.399 MFt) (Magyar Posta Rt., Hitelgarancia Rt., Cartographia Kft.) valamint a tőkeemelések (3,4 Mrd Ft)(erdőgazdaságok és agrártársaságok) jelentették.

A **privatizálandó** társaságok állománya **összesen 53.642 MFt-tal** növekedett, ebből a részvénytársaságok 38,6%-kal részesedtek (20.684 MFt), míg a kft-k csaknem kétharmad arányban (61,4% - 32.958 MFt).

Térítésmentes átadások

2001-ben elkezdődött és a mérlegkészítés időpontjáig lezárult:

- **MAHART BH Rt.** részvényeit kormányhatározatok alapján 2001-ben megvásárolta az ÁPV Rt., majd 2002-ben térítésmentesen átadta azokat az MFB Rt. és az adott helyi önkormányzatok részére.

2002-ben megvalósult jelentősebb térítésmentes átadás (majd visszavétel):

- **Bábolna Rt.** átadása az MFB Rt-nek kormányhatározat és RJGY utasítás alapján, majd szintén kormányhatározat alapján visszakerült az ÁPV Rt. tulajdonába.

2002-ben elkezdődött, de még le nem zárult térítésmentes átadás:

- kormányhatározat alapján az ÁPV Rt. 642 MFt névértékű Postabank részvénycsomagjának Magyar Posta Rt. részére történő térítésmentes átadása. A részvények könyvszerinti értéke 2002. december 31-én 1.245 MFt.

A végelszámolás alatt álló társaságok állománya hárommal csökkent: két társaság megszűnt, a harmadik pedig felszámolásra jutott. Egy társaság végelszámolásba kerülésével nőtt ezen cégek száma.

A felszámolás alatt lévő társasági körön belül 12 cég felszámolása befejeződött, illetve 2 db céggel bővült a felszámolandók köre.

A tartós állami tulajdoni kör változása 2003. január 1-től

2003. január 1-től az ÁPV Rt. tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó **tartós állami tulajdonban** működő társaságok száma **37 db**. Ezek a következők: erdőgazdasági társaságaink (19 db, mind 100%), MVM Rt. (50%+1), Szerencsejáték Rt. (100%), Magyar Posta Rt. (50%+1), MEHIB Rt. (100%), Eximbank Rt. (100%), Hitelgarancia Rt. (50%+1), Herendi Porcelánmanufaktúra Rt. (25%+1), TISZAVÍZ Kft. (100%), Budapest Airport Rt. (25%+1), valamint az aranyrészvényes cégeink (9 db – MOL Rt., CDH Rt., PICK Rt., HERZ Rt., Hungexpo Rt., Hungaropharma Rt., OTP Bank Rt., Zsolnay Porcelángyár Rt., Kalocsai Fűszerpaprika Rt.)

Ennek következtében jelentős átstrukturálódás történt a működő gazdasági körön belül a tartós állami tulajdon és a teljes mértékben privatizálható társaságok között. A tartós állami

tulajdoni hányad csökkenése, vagy megszűnése természetesen nem jelenti az érintett társasági tulajdonrész azonnali privatizációját (pl.: a Magyar Posta Rt.-ben az állami tulajdonrész továbbra is 100 %). A 2002. december 31-i állapothoz viszonyítva a következő változást rögzíthetjük: a működő gazdasági társasági körben a tartós állami tulajdonban lévő társaságok száma 76-ról 37-re, a vagyon értéke 325 Mrd Ft-ról 275 Mrd Ft-ra csökkent.

A kötelezettségállomány alakulása

Normatív kötelezettség megnevezése	Tőke + kamat 2001.12.31. (MFt)	Tőke + kamat 2002.12.31. (MFt)
	2001.12.31.	2002.12.31.
Alapítói járandóságok	1.782	2.286
Belterületi föld miatt kötelezettség (1989.XIII.tv)	4.030	7.134
Belterületi föld miatti kötelezettség (1992.LIV tv.)	7.532	1.055
Gázközmű miatti kötelezettség	0	10.107
<i>Önkormányzati járandóság</i>	<i>13.344</i>	<i>20.582</i>
Privatizációs ellenérték hányad (PEH)	255	72
Villamosipari dolgozók járandósága	3.525	2.345
Gépjármű-felelősség Kárrendezési Alap miatti kötelezettség	3.598	0
Környezetvédelmi kötelezettség		0
Bánatpénz, szállítók, saját vagyonnal szembeni kötelezettség	2.941	273
Privatizáció előkészítésével kapcsolatos kötelezettség	234	165
Privatizációs tartalékot terhelő kötelezettség	787	0
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	3.076	2.810
Átutalt, de be nem jegyzett tőkeemelés miatti kötelezettség	5.207	6.151
Osztalék előleg miatt fennálló kötelezettség	231	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettség	0	20.000
ÖSSZESEN	33.198	52.398

Az ÁPV Rt. a kötelezettségeit két fő csoportba sorolja:

- **mérlegben szereplő** kötelezettségek (normatív)
- **mérlegen kívüli** kötelezettségek („függő”)

A **normatív** körbe sorolt kötelezettségek esetében ismert a kötelezettség tartalma, jogosultja, a kötelezettség esedékessége és összege. A **várható** kötelezettségek körébe kell sorolni a normatív kötelezettségeket meghatározó ismérvekkel nem rendelkező kötelezettségeket. Ezek olyan múltbeli, illetve folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, várhatóan felmerülő fizetési kötelezettségek, amelyek összege vagy esedékességének időpontja még bizonytalan.

A **várható, mérlegen kívüli** kötelezettségek a következők:

- **függő** kötelezettségek, olyan általában harmadik személlyel szemben vállalt kötelezettségek, amelyek a mérleg fordulónapján már fennálltak, de mérleg tételként szerepeltetése jövőbeli eseményektől függ (pl. kezesség-, garanciavállalás, le nem zárt peres ügyekkel kapcsolatos, stb.);

- **biztos jövőbeni** kötelezettségek, amelyek olyan visszavonhatatlan kötelezettségek, amelyek a mérleg fordulónapján már fennálltak, de a szerződések teljesítése még nem történt meg (pl. határidős ügyletekből következő fizetési kötelezettség, stb.).

Függő kötelezettség megnevezése	Tőke + kamat 2001.12.31. (MFt)	Tőke + kamat 2002.12.31.(MFt)
Garancia és szavatosság	17.823	11.110
Elvont vagyon utáni kezesség	29.544	29.042
PEH	1.690	750
Önkormányzati járandóság	10.734	8.184
Tőkepótlási kötelezettség (ÁPV Rt. társaságok)	52	84
Reverzális levelek utáni kötelezettség	15.546	12.196
MALÉV részvény vásárlás	500	500
Összesen	75.889	61.866
Normatív és függő kötelezettségek összesen	109.087	114.264

3. Az ÁPV Rt. vagyonkezelési tevékenysége, helyzetkép az ÁPV Rt. portfolióról

A kiemelt társaságok:

Antenna Hungária Rt., Dunafer Rt., Hungaropharma Rt., MAHART, MVM Rt., MALÉV Rt., MOL Rt., Magyar Posta Rt., Richter Gedeon Rt., Szerencsejáték Rt. Ebből a körből jelenleg 5 társaság tartozik a privatizációs törvény szerint tartós állami tulajdonba (Hungaropharma Rt., MVM Rt., MOL Rt., Magyar Posta Rt., Szerencsejáték Rt.)

A felsorolt – kiemelten kezelt – 10 társaság az **ÁPV Rt. teljes portfoliójának több mint kétharmadát képviseli** az árbevétel, a saját tőke és a teljes eszközvagyon szempontjából is.

A kiemelt cégcsoporton belül **az eredmények szempontjából a 2002. évi tényleges adatok alapján**

a / jelentős javulás, hogy az alábbi három társaság **növelte eredményét és rentabilitását** az előző év hasonló időszakához képest:

- MOL csoport
- Szerencsejáték Rt.
- Richter Gedeon Rt.

b / **romlott** a jövedelmezőségi helyzet

- a Dunafer Duna Vasmű Rt. anyacégnél és a Dunafer csoportnál,
- a Antenna Hungária Rt-nél és csoportnál,
- a MAHART-nál,
- a Magyar Posta Rt-nél és a
- a Hungaropharma Rt-nél.

c / **kritikus a rentabilitási helyzet az MVM Rt-nél**

d / **csökkentette veszteségét** a MALÉV Rt., de jelentős vesztesége és pénzügyi helyzete miatt továbbra is nehéz gazdasági helyzetben van.

A kiemelt, jelentős súlyú társaságok közül a **MOL** csoportnál következett be a legnagyobb eredmény javulás. 2002. évben a MOL csoport +40,4 Mrd Ft nyereséget ért el, míg 2001. évben közel – 74 Mrd Ft-os veszteségét realizált. A jelentős eredmény növekedés döntően a jobb működési környezet, a társaságcsoporthatékonyabb munkája és a gázszektor jövedelmezőségi helyzetének javulása miatt következett be.

A piaci viszonyokhoz történő folyamatos alkalmazkodás és a jövedelmező gazdálkodás révén tovább növelte nyereségét a **Richter Gedeon Rt.** 2002. évben is. A társaság teljesítményét 2001-ben kedvezően befolyásoló folyamatok 2002. évben is tovább folytatódtak.

A tartósan nyereséges **Szerencsejáték Rt.** 2002. évben rekord eredményt, 10,3 milliárd Ft adózás előtti nyereséget ért el, amely két és félszer magasabb az előző év hasonló időszakánál (4,1 milliárd Ft). A nyereség 2002. évi növelését a hazai szerencsejáték-piacon a kereslet és a kínálat növekedése is kedvezően befolyásolta.

Ki kell emelni a **Dunaferr Rt.** anyacég és a társaságcsoporthat nehéz pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetét. A Dunaferr Rt. (anyacég) 2001. évi adózás előtti eredménye +1,4 Mrd Ft volt, de 2002. évben már újból jelentős veszteséget ért el. A Dunaferr cégcsoporthat 2001. évben veszteséget szenvedett el (több mint –8,6 Mrd Ft), s 2002. évben a társaságcsoporthat vesztesége tovább nőtt (-9,3 milliárd Ft).

A **MAHART** 2002. évben –1065 millió Ft adózás előtti veszteséget ért el (2001. évben még 969 millió Ft volt a nyereségük). Az adózás előtti veszteséget az üzemi szintű eredmény veszteségén túl az is okozta, hogy 2002. évben a tervezett ingatlan értékesítések alapvetően nem realizálódtak, azok áthúzódnak 2003. évre. A 2002. évi gyengébb teljesítmény további oka az, hogy a múlt évi dunai árvíz, és a folyó felső szakaszán mért szokatlanul magas vízállások miatt nem tudtak közlekedni az áruszállító folyami uszályok, amelyek az árbevétel kétharmadát adják.

A **Magyar Posta Rt.** 2002-ben az árbevétele jelentős növelése ellenére csaknem 9,1 milliárd forintos veszteséget ért el. Ez azt jelenti, hogy a költségek 2002. évben nagyobb mértékben növekedtek az árbevételénél, vagyis nem volt kellően takarékos a 2002. évi gazdálkodás. A társaság eladósodottsága – a rövid lejáratú kötelezettségek növekedése miatt – igen nagy mértékű.

A **Hungaropharma Rt.** 2002. évben 207 M Ft-os adózás előtti nyereséget ért el, mely az előző év hasonló időszakához képest kismértékben csökkent. A társaságnál az adózás előtti eredmény alakulását az üzemi szintű eredmény mellett a pénzügyi terhek is befolyásolják.

Az **MVM Rt.** 2002. évben – 31 milliárd Ft nagyságrendű adózás előtti veszteséget ért el, amely kiugró eredmény romlást mutat a 2001. évi nyereséghez (+9,4 Mrd Ft) képest. Évek óta alapvető gond, hogy az MVM Rt. eredménye általában nem az üzemi szintű eredményből származik, hanem a pénzügyi műveletekből (döntően osztalék bevételekből). Az MVM Rt. súlyos veszteséggel küzd a normatív árszabályozás miatt, viszont a hazai energiaipar magánkézben lévő cégei – a számukra kedvezőbb áralkalmazás miatt - megfelelően fejlődnek.

A **MALÉV Rt.**-nél az adózás előtti veszteség fokozatos csökkenését jelzik a 2002. évi mérleg adatok, amelynek alapján – az előző évi –7,5 milliárd Ft-hoz képest - már „csak” -2,8 milliárd Ft a veszteség. A légitársaság 2002. évi eredménye ugyanakkor még továbbra is a nehéz gazdasági helyzetét jelzi. A társaság eladósodottsági elérte a kritikus határt. Az idegen tőke aránya 2002. évben kiugróan magas: 81 %-os volt.

Agrártársaságok

Az agrártársaságok (Bábolna nélkül) 2002. éves árbevétele 49,7 MrdFt-ra csökkent, ami az üzleti tervhez képest 5,2%-os visszaesés. A kedvezőnek mondható 2001. évi értékesítési árak a 2002. évben jelentősen csökkentek. Kedvezőtlen értékesítési feltételek léptek fel a sertés-, baromfi-, tej-, tojás ágazatokban. A kalászos gabonák terméshozamai az aszályos időjárás következtében elmaradtak a többéves átlagtól, és a kukorica esetén is hozamkiesés következett be.

A 2002. év végére a társaságcsoporthoz adózás előtti szinten 72,9 MFt eredmény teljesült, ami jelentős elmaradás az 1,7 MrdFt-os tervhez képest. A 2002. év során – a kibontakozási program 2001. évi teljesítése, valamint a 2002. évi hitelkonszolidáció keretében - az FVM 1,2 Mrd Ft. összegű támogatást nyújtott több agrártársaság számára hitelállományuk csökkentése érdekében.

A **Bábolna Rt.** 2002. évi árbevétele megegyezik a tervben szereplő értékkel, mivel 37,1 Mrd Ft-os szinten realizálódott. A cég adózás előtti vesztesége 2002. évben elérte a –7,7 Mrd Ft-ot.

Az agrárcégek 2002. évben 100 MFt összegben részesültek tőkeemelésben. A forgótőke feltöltésére fordítható 2001. év decemberi tőkeemelések - aminek együttes összege 900 MFt - 2002. évben kerültek cégbírósági bejegyzésre.

A korábbi hitelfelvetelekből 2002. évre jutó FVM-től kapott kamattámogatás összege 1,11 Mrd Ft volt (Emellett a Bábolna Rt. 385 MFt kamattámogatásban részesült).

Erdőgazdaságok:

Az erdőgazdaságok árbevételének 70%-a fakitermelésből, és faipari termékek értékesítéséből származik, ezért mindenkori gazdálkodására döntő hatással van a fapiaci helyzet alakulása. A 2001. évtől kezdve több nyugat-európai országban recesszió alakult ki, aminek hatása napjainkban is érződik még. Ez a faipari termékek iránti kereslet csökkenéséhez és a devizaárak mérséklődéséhez vezetett. A forint árfolyamának emelkedése tovább rontotta a hazai erdőgazdaságok és fafeldolgozó üzemek versenypozícióit.

A 19 erdőtársaság 2002. éves árbevétele 47,6 MrdFt-ra teljesült, ami 1,2%-os visszaesés a társaságok terveire képest. Az üzemi eredmények több mint félmilliárd Ft-tal maradtak el a tervhez képest, és év végére így összességében 906 MFt-os üzemi eredmény alakult ki.

Az erdőgazdaságok 2002. évben 175 MFt nagyságrendben részesültek tőkeemelésben (Gemenc Erdő Rt. 50 MFt, Vértes Erdő Rt. 75 MFt, Egererdő Rt. 50 M Ft). A Gyulaj Erdészeti és Vadászati Rt. 53 MFt-os tőkeemelése 2001. évi döntés alapján pénzügyileg idén történt meg. A 2002. év során az FVM – a kibontakozási program 2001. évi teljesítése keretében - 200 MFt nagyságrendű támogatást nyújtott a hitelállományuk csökkentése érdekében.

A társaságok által kezelt terület több mint egyharmada – 325 ezer hektár – esik természetvédelmi korlátozás, tiltás alá (nemzeti park, tájvédelmi körzet, egyéb védett terület), amely az ország valamilyen típusú természetvédelmi korlátozás alá eső erdőterületének 90 %-a. 1997. január 1-től léptek hatályba „az erdőről és az erdő védelméről”, valamint „a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról” szóló törvények, amelyek a gazdálkodás eredményességét jelentős mértékben befolyásolják.

Volán társaságok:

A Volán társaságok gazdálkodását alapvetően meghatározza, hogy jelenleg – jogszabályi és törvényi előírások alapján – nagyrészt közellátási feladatokat végeznek. Az ellátási felelősség miatt kénytelenek olyan területeken is járatokat üzemeltetni, amelyek jelentős veszteséget eredményeznek. Ezáltal működésükhöz az állami támogatás nélkülözhetetlen.

A megállapított hatósági árak – a feladatok hatósági előírása mellett (menetrend) – jelenleg nem biztosítják a társaságok hosszú távú biztonságos működését. A cégek szinten tartó beruházásaikat nem tudják megvalósítani, még úgy sem, hogy ezek jelentős részét központi támogatás fedezi.

A Volán társaságok összességében a 2002. évi nyersmérlegek szerint üzemi eredmény tekintetében messze alulmúlják az előző évi szintet, azaz a –1.595 MFt érték a 2001. évi adatokhoz képest óriási csökkenést (-1.500MFt) mutat. Ez az eredmény tovább romlik a 2003-as tervek szerint, több mint 600 MFt-tal.

4. Az ÁPV Rt. környezetvédelmi tevékenysége

Az ÁPV Rt. igen nagy lépést tett a hozzárendelt vagyona tartozó egyes társaságok környezetvédelmi tevékenységének, az ÁPV Rt. által környezetvédelmi kárelhárításokhoz biztosított források felhasználásának és az ellenőrizhetőségének hatékonyabbá tétele irányába. Az ÁPV Rt. portfóliójába tartozó társaságok környezetvédelmi kármentesítéseire és beruházásaira biztosított forrás felhasználása szabályozott rend szerint történt. A környezetvédelmi program finanszírozása utófinanszírozásban valósult meg.

Privatizáció esetén a szükséges környezetvédelmi feladatokat a privatizációs és a környezetvédelmi törvény határozza meg. A privatizációs törvény előírja, hogy a privatizálandó vagyonelem általános környezetvédelmi helyzetéről egy összefoglalót kell tartalmaznia a privatizációs tájékoztató anyagnak, illetve az értékelésnél meg kell határozni a környezeti kárelhárítás értékét. A privatizációs szerződésnek rendelkeznie kell a környezeti kár rendezéséről.

Az ÁPV Rt. 2002. évben környezetvédelmi feladatok ellátására 1.191 MFt-ot fordított, amelyből az állami tulajdonosi felelősségével kapcsolatos környezetvédelmi feladatok finanszírozására 872 MFt-ot, míg a volt szovjet ingatlanos kárelhárítására 319 MFt-ot használt fel. A környezetvédelmi célra felhasznált összeg az ÁPV Rt. összes ráfordításának 4,9 %-át teszi ki.”

A Nitrokémia Rt. részére környezetvédelmi támogatás megítélésére – a korábbi évek forrásjuttatásainak elhúzódó felhasználása miatt – nem került sor 2002-ben.

A környezetvédelmi beruházások a Volán társaságok esetében is terv szerint megvalósultak.

V. AZ ÁPV Rt. KÖLTSÉGVETÉSI KAPCSOLATAINAK ALAKULÁSA, A KÖLTSÉGVETÉSI TÖRVÉNYBEN ELŐÍRT KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE

Az ÁPV Rt. IG által elfogadott üzleti terv

Az ÁPV Rt. 2002. évi éves üzleti tervét az Igazgatóság a 71/2002. (III.14.) IG számú határozatával fogadta el. A Felügyelő Bizottság véleményével az elnök-vezérigazgató a Részvényesi Jogok Gyakorlója részére felterjesztette a tervet.

Az üzleti terv átdolgozásának szükségessége

Az RJGY az üzleti tervet már nem fogadta el, mivel a kormányváltást követően az ÁPV Rt. szerepvállalásával kapcsolatban új elvárás rendszer fogalmazódott meg. A Kormány programjának megfelelően a privatizáció folytatódik. Az éves üzleti terv a 433/2002.(X.17.) IG sz. határozattal került módosításra.

1. Az ÁPV Rt. költségvetési kapcsolatai

Az ÁPV Rt. bevételeinek felhasználásáról egyrészt a privatizációs törvény, másrészt a mindenkorai költségvetési törvény rendelkezik. Az ÁPV Rt. gazdálkodásának keretét az éves költségvetési törvény biztosítja. A törvény mellékletében (jelenleg a 2000. évi CXXXIII. sz. tv. 11. sz. melléklete) meghatározott kiadási előirányzat az elért bevételtől függő felhasználási jogcímekeket és felső korlátokat rögzíti. **Az ÁPV Rt 2002. évi kiadásai minden esetben az előirányzott értéken belül maradtak.**

Szintén a költségvetési törvény határozza meg a privatizációs tartalék felhasználásának jogcímeit.

A Kormány évente – az előző évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslat előterjesztésével egyidejűleg – köteles az Országgyűlésnek beszámolni az ÁPV Rt. tevékenységéről, a tulajdonában álló, valamint a hozzárendelt vagyon alakulásáról, hasznosulásának eredményéről.

A Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 6. § (2) bekezdésében 2002. évre 32 Mrd Ft befizetési kötelezettséget írt elő az ÁPV Rt. számára az állami vagyon utáni részesedésként. Ezt a befizetési kötelezettséget a Magyar Köztársaság 2002. évi LXII. törvény 101. § (12) bekezdése módosította és 0,0 Ft-ban határozta meg, miután már a 2002. évi üzleti terv készítésekor nyilvánvaló vált, hogy az adott tevékenységi/feladat struktúrában az előirányzat teljesítését megalapozottan tervezni nem lehet.

2. Bevételi célkitűzések és azok teljesülése

A hozzárendelt vagyon bevételeinek alakulása a tervhez képest (MFt-ban)

		2002. évi terv	Tény adatok	Változás	tény/terv
B.1.1.	Privatizációs bevételek összesen	15 568	10 018	-5 550	64,3%
B.1.2.	Vagyonhasznosítási bevétel	746	741	-5	99,3%
B.1.3.	Kárpótlási jegy bevétel	1 290	255	-1 035	19,8%
B.1.	Értékesítési és vagyonhasz. bev. össz.	17 604	11 014	-6 590	62,6%
B.2.	Kapott osztalék, részesedés	10 530	12 824	2 294	121,8%
B.3.	Egyéb bevételek	-1 540	-2 877	-1 337	186,8%
B.1.-B.3.	BEVÉTELEK ÖSSZESEN	26 594	20 961	-5 633	78,8%

A 2002. évi összbevételt az előző évinél 25 milliárd Ft-tal alacsonyabb szinten (26,6 milliárd Ft) tervezte az ÁPV Rt. Ennek 2/3-a származott volna privatizációból.

2002-ben gyakorlatilag leállt a privatizáció, ami magyarázható a választási évvel és azzal, hogy a tranzakciók előkészítettségének hiányában az év második felében jelentős privatizációs bevételt már nem lehetett realizálni.

Az „Egyéb bevételek” negatív sora az elszámolási technikából adódik, mivel a korábban átutalt letétek, bánatpénzek visszautalása és az ÁFA összegek, illetve végelszámolásból, felszámolásból származó bevételek elszámolása történik ezen a soron.

A hozzárendelt vagyon összbevételének közel 2/3-a (61,2%-a) az ÁPV Rt. tulajdonosi körébe tartozó cégek osztalék befizetéséből származott.

A kárpótlási jegy bevétel jelentős részben a TVM Rt. értékesítéséből adódik (182 MFt).

3. A hozzárendelt vagyon ráfordításai

A hozzárendelt vagyon ráfordítása a 95,5 Mrd Ft kiadási előirányzathoz képest tervszinten is szerény mértékű volt (28,8 Mrd Ft), a tényleges teljesítés 24,5 Mrd Ft ettől is némileg alacsonyabb volt. A 9,2 Mrd Ft tartalékfeltöltésen kívül jelentősebb kiadási tételnek számít a környezetvédelemre fordított 1,2 Mrd Ft, a Volán társaságok rekonstrukciós támogatása 1,5 Mrd Ft, és a HM-től átvett vagyonelemekkel kapcsolatos kiadások 1,4 Mrd Ft értéke.

A **hozzárendelt vagyon ráfordításai** a leállt privatizációval, a visszafogott vagyonkezelési gyakorlattal összhangban **a tervezett szint alatt maradtak.**

A hozzárendelt vagyont csökkentő, illetve a vagyon változását nem eredményező kiadások (MFt)

		2002. évi terv	Tény adatok	Változás	tény/terv
I.	Hozzárendelt vagyont csökkentő kiadások	16 343	11 773	-4 570	72,0 %
K.1.	Ráfordítás az 1995. XXXIX. törvény alapján	11 414	8 910	-2 504	78,1 %
K.1.1.	Hozzárendelt vagyon értékesítése előkészítésének költségei	1 156	612	-544	52,9 %
K.1.2.	Vagyonkezeléssel összefüggő ráfordítások	1 862	1 354	-508	72,7 %
K.1.3.	Hozzárendelt vagyonba tartozó társaságok támogatása, forrásátadás, kamatátvállalás	2106	1 689	-417	80,2 %
K.1.4.	ÁPV Rt. működési költségei	5 000	5 000	0	100,0 %
K.1.5.	Alacsony kamatozású államadósság törlesztés, E-hitel, kárpótlási jegy bevonás	1 290	255	-1 035	19,8 %
K.2.	Ráfordítások egyéb kötelezettségek alapján	4 929	2 863	-2 066	58,1 %
K.2.1.	Osztalék befizetési kötelezettség	0	0	0	-
K.2.2.	Az állam tulajdonosi felelőssége kapcsán környezetvédelmi feladatok finanszírozása	1 367	872	-495	63,8 %
K.2.3.	Volt szovjet ingatlanos környezetvédelmi kárelhárítása	533	319	-214	59,8 %
K.2.4.	HM-től átvett tárgyi eszközök értékesítése kapcsán előzetesen felmerült költségek	2 758	1 400	-1 358	50,8 %
K.2.5.	Egyéb kötelezettségek	271	272	1	100,4 %
II.	Hozzárendelt vagyon változását nem eredményező kiadások	12 412	12 712	300	102,4 %
K.3.	Privatizációval és vagyonkezeléssel kapcsolatos reorganizációs célú kifizetések	-1 349	-1 824	-475	135,2 %
K.4.	Vagyon tárgyak vásárlása	404	404	0	100,0 %
K.5.	Fejlesztési projektek	0	0	0	-
K.6.	Üzleti célú befektetések	4 857	4 932	75	101,5 %
K.7.	Tartalékfeltöltés	8 500	9 200	700	108,2 %
I+II.	Ráfordítások összesen	28 755	24 485	-4 270	85,2 %

A hozzárendelt vagyon változását nem eredményező kiadások között az „Üzleti célú befektetések” soron 4.932 MFt értékben az ÁPV Rt. IG határozatain alapuló tőkeemelések, az MFB-ÁPV Rt. portfóliócsere révén az ÁPV Rt.-hez kerülő részvénycsomagok 3 886 MFt bekerülési értéke kerül elszámolásra. Jelentős kifizetés volt még a Balatoni Halászati Rt. részére folyósított kölcsönök, valamint a Bábolna Rt. részvénycsomagjának megvásárlása a Forrás Rt-től.

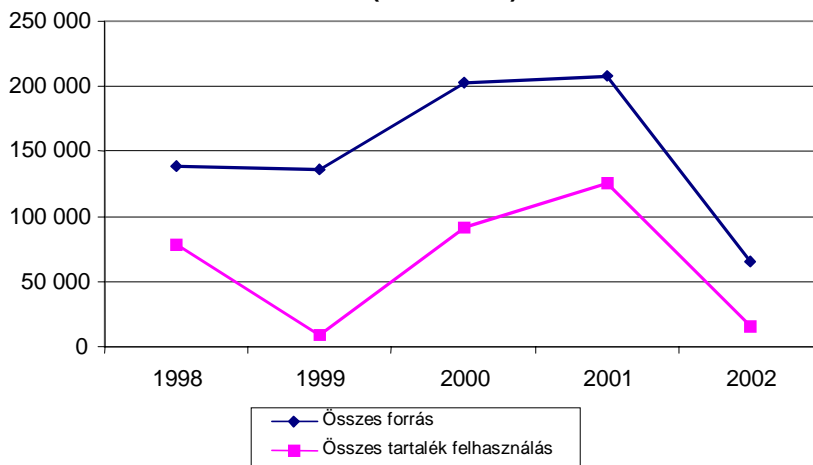
A „privatizációval és vagyonkezeléssel kapcsolatos reorganizációs célú kifizetések” sorának értéke negatív, mivel a korábban folyósított tulajdonosi kölcsönök megtérülési összege (Bábolna Rt. 2,5 Mrd Ft) meghaladta a 2002-ben folyósított kölcsönök összegét.

A hozzárendelt vagyon ráfordításainak legjelentősebb tétele 9,2 Mrd Ft összegben a privatizációs tartalék feltöltése volt, ami nem sokkal maradt el a költségvetési törvény előíranyzataként meghatározott 10,0 Mrd Ft-tól (92 %).

4. A privatizációs tartalék

2002-ben az ÁPV Rt. privatizációs tartalékból finanszírozott, az állam gazdaságpolitikáját támogató válságkezelő feladatai erőteljesen lecsökkentek, így a privatizációs tartalék felhasználása visszaesett a korábbi évek szintjére.

**Privatizációs tartalék felhasználása
(1998-2002)**

A privatizációs tartalék forrása a tervezettől eltérően alakult, így az ÁPV Rt. saját tartalékképzése a tervezett 8.500 MFt-nál magasabb szinten, 9.200 MFt-ra teljesült. 5.000 MFt külső, költségvetési forrás is növelte a tartalék forrását (Dunaferr).

A gázközművekkel kapcsolatos önkormányzati igények rendezésére (az 1993. augusztus 4-e és 1995. december 31-e között önkormányzati hozzájárulásból létesített gázközmű-vagyonnal kapcsolatos önkormányzati igények rendezéséről szóló 2002. évi LXIII. törvény 2002. december 29-én lépett hatályba) a Magyar Állam 2002. december 31-én összesen 10.148.570.000 Ft dematerializált államkötvényt bocsátott az ÁPV Rt. rendelkezésére.

Az állam vagyon- és gazdaságpolitikai tevékenységét támogató intézkedésekkel, válsághelyzetek megszüntetésével összefüggő kiadásokra az üzleti terv 3.898 MFt összeget irányzott elő. A terv teljesítése 203,8%-on valósult meg. Jelentősebb kifizetések a Bábolna Rt.-től történt földvásárlások 2001. évi áthúzódó összege (718,7 MFt), a debreceni egyetem templom épülete megvásárlása 1.000 MFt értékben, a romániai magyar nyelvű egyházak ingatlanvásárlására 420 MFt, a Népliget Autóbuszpályaudvar Kft. tőkeemelése összesen 615 MFt értékben.

A Dunaferr Rt.-től 5.905 MFt értékben különböző ingatlanok, 500 MFt értékben részesedés vásárlása valósult meg 5 Mrd Ft pótlólagos költségvetési forrás juttatása mellett. Itt került elszámolásra a Reorg Apport Rt. 3.600 MFt értékű tulajdonosi kölcsön visszafizetésének kiváltása a cukoripari portfólió (1622 MFt), a Hungaroring Sport Rt. (2 MFt), valamint a Kontúr Kereskedelmi Rt. (180 MFt), a Muzeális Borforg. Rt. (130 MFt), Ankerbrot Rt. (80 MFt), Zala Bútor Rt. (60 MFt), MITT Rt. (25 MFt), Borászati Váll. Kft. (70 MFt) részvénycsomagjának átadásával, valamint a fennmaradó rész átutalásával valósult meg.

VI. A SAJÁT VAGYON ELEMEI

Az ÁPV Rt. saját vagyont képezi a tevékenysége ellátásához szükséges épület, ingatlan, tárgyi eszközök állománya, valamint a működési körben keletkezett követelések és a saját pénzeszközök.

A saját vagyon működési költségeire egyrészt a mindenkori éves költségvetési törvényben meghatározott és a hozzárendelt vagyon privatizációs bevételéből átutalásra kerülő, másrészt a saját vagyonba tartozó eszközök értékesítéséből, hasznosításából, bérbeadásából, illetve egyéb szolgáltatásból származó bevételek nyújtanak fedezetet.

A saját vagyon körébe tartoznak mindazon társaságok, amelyek alapítása, létrehozása, illetve megvásárlása a saját vagyon pénzeszközeinek felhasználásával történt. Ezen társaságoktól igénybe vett szolgáltatások teljes egészében a saját vagyon ráfordításai között kerülnek elszámolásra. Ide tartoznak a háttér tevékenységre alapított PRIV-DAT Dokumentum Archiváló és Tároló Kft., illetve a megvásárolt HUNGALU-SERVICE Kft. E két társaság tevékenysége az ÁPV Rt. székházának üzemeltetéséhez, működéséhez kapcsolódik.

A saját vagyon ráfordításait terheli a hozzárendelt vagyonba tartozó PRI-MAN Kft. működtetése, mely a privatizáció tárgykörébe tartozó lezárt tranzakciók utógondozását végzi.

VII. AZ ÁPV RT. SAJÁT VAGYONÁNAK MÉRLEG ÉS EREDMÉNYKIMUTATÁSA

1. A mérleg alakulása

A mérleg eszközoldalához kapcsolódó kiemelések:

- Az *Immateriális javak* esetében 60.389 eFt a 2002. évi növekedés, mely zömmel az informatikai fejlesztések értéke, a záró érték azonban –az értékcsökkenés állományon belüli magas aránya (111.606 eFt) miatt – a mérleg szerinti érték mintegy 51.217 eFt-tal alacsonyabb, 295.833 eFt.
- Az *ingatlanok* között a Fehérvári út 70. és a Pozsonyi út 56. sz. ingatlanok kerülnek kimutatásra. A tárgyévi felújítások ráaktiválás értéke 133.561 eFt és az elszámolt értékcsökkenés 92.183 eFt összege együttes határáként a záró nettó érték 4.651.706 eFt.
- A *gépek, berendezések* értéke a 137.273 eFt beruházási érték ellenére csökkent (53.222 eFt-tal), 388.291 eFt.
- A *befektetett pénzügyi eszközök* állománya jelentősebben nem változott, 262.995 eFt. A részesedések értéke ezen belül 152.549 eFt, mely a Hungalu Service Kft. 4.000 eFt és a PRIV-DAT Kft. 148.549 eFt nyilvántartási értéke. A 110.446 eFt egyéb tartósan adott kölcsön az egy éven túli lakáskölcsönök állományát jelenti.

- A *forgóeszközök* között a *követelések* összege jelentősen csökkent az előző évihez (977.938 eFt) képest, az év végi záró érték 379.697 eFt.
- A *forgóeszközök* jelentős értéket képviselő tétele a *pénzeszközök* 7.551.526 eFt értékű állománya.

A források alakulása:

- A *saját tőke* záró állománya 2001-ben 12.311.205 eFt, 2002-ben 13.086.306 eFt volt.
 - A mérleg szerinti eredmény 775.101 eFt, mely az előző évi eredménynek (12.452 eFt) és a tervezett értéknek (43.160 eFt) sokszorososa.
- A *Kötelezettségek* záró értéke 413.179 eFt, melyen belül hosszú lejáratú kötelezettsége nincs az ÁPV Rt-nek. A rövid lejáratú kötelezettségeken belül a szállítókkal szembeni kötelezettségek 54.102 eFt, a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni kötelezettségek összege 35.414 eFt. Az Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek 323.663 eFt értékén belül 235.122 eFt tesz ki az adóhatósággal szembeni és a társadalombiztosítással összefüggő még ki nem fizetett, de a tárgy évet terhelő kötelezettségek összege.

Beruházások helyzete:

A saját vagyon 2002. évi 568 MFt tervezett beruházásai az ingatlanokat, az informatika területét és a gépjárműparkot érintették. A Pozsonyi út székház tervezett beruházásai 64 MFt értékben a konyha, a tűzjelző és behatoló rendszer és a biztonságtechnikai fejlesztések. A Fehérvári út 70. felújításához kapcsolódó munkálatok (óvóhely, az irattároló, tűzjelző- és behatolásijelző valamint a biztonságtechnikai rendszer felújítása) tervezett értéke 301 MFt. Az informatika tervezett fejlesztése 121,5 MFt, a gépjárműpark csere 81,6 MFt keretet igényelt.

2002-ben a beruházásokra összességében 331.223 eFt-ot fordított az ÁPV Rt.

Az év közben történt szervezeti változások és a beruházási kiadások visszafogása miatt a tervezett beruházások egy része nem került megvalósításra.

2. Az eredménykimutatás

Az ÁPV Rt. „A” típusú összköltség-eljárással készíti eredménykimutatását.

A hatályos költségvetési törvény határozza meg az ÁPV Rt. működési kiadásaira fordítható összeget, melynek fedezetét a hozzárendelt vagyon bevételei biztosítják.

2002-ben az értékesítés nettó árbevétele 5.303.281 eFt volt.

adatok eFt-ban

Értékesítés nettó árbevétele	2001. év	2002. év	tárgy/ bázis %
Működési kiadások finanszírozására a hozzárendelt vagyomból átvezetett összeg	4 500 000	5 000 000	111,11
Eszköz bérbeadás bevétele és üzemeltetési költségek megtérülése	282 617	292 852	103,62
KVI vagyon értékesítésével kapcsolatos bevételek	25 237	10 429	41,32
Összesen	4 807 854	5 303 281	110,30

Az ÁPV Rt. értékesítés nettó árbevétele a 2001. évi szintet a finanszírozási bevétel növekedésének nagyságával haladta meg. A hozzárendelt vagyomból működési költségekre átvezetett 5.000.000 eFt jelenti a finanszírozási bevételt, mely összeg a költségvetési törvény szerint meghatározott keret teljes kihasználásával egyenértékű.

A Pozsonyi és a Fehérvári úti ingatlanok bérbe adásának bevétele mintegy 243.704 eFt, az üzemeltetési költségek bérlők általi megtérítése 49.148 eFt bevételt eredményezett.

Az egyéb bevételek soron 4.281 eFt az elszámolt összeg, mely jelentős csökkenést mutat az előző évi értékhez képest, annak mindössze 6,49 %. Az elmaradás oka, hogy a tárgy évben a saját vagyon vagyonelemei nem kerültek értékesítésre.

Az ÁPV Rt. költségeinek alakulása

Az anyagköltség tárgyévi növekedése 5,71 %, mely csaknem az inflációs mértékkel (5,3 %) megegyező érték. Az anyagköltség között legnagyobb mértékben a számítástechnikai anyagok növekedtek, azonban ez a szervezet méreteihez és a feladatokhoz képest abszolút értékben alacsony összeget képvisel. A tervezett anyagköltség 137.765 eFt volt 2002. évre, a tény szám ennek 82,71 %-a.

Igénybe vett szolgáltatások értéke

A költségek között a két legjelentősebb tétel az igénybe vett szolgáltatások értéke és a személyi jellegű ráfordítások.

Az igénybe vett szolgáltatások értéke 1.252.069 eFt, melynek összköltségeken belüli aránya 28,1 %. A tervezett érték e sorra vonatkozóan 1.321.292 eFt, mely 94,45 %-os teljesülést jelent.

A legnagyobb tételek a székház üzemeltetés és fenntartás (338.837 eFt) és az egyéb ki nem emelt nem anyagjellegű szolgáltatások értéke (608.556 eFt).

Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások az ÁPV Rt. speciális feladatai okán az összes költség 60 %-át teszik ki. A személyi jellegű ráfordítások összege 2.656.099 eFt, mely az előző évi érték 91,75 %-a, és a tervezett érték (3.299.660 eFt) 80,5 %-a. A személyi ráfordításokon belül a

bérijellegű kifizetések összege 1.663.941 eFt, mely az előző évi adat 91,61 %-a, míg a tervezett összeg (2.012.086 eFt) 82,7 %-a.

Egyéb ráfordítások

Az *Egyéb ráfordítások* értéke 37.545 eFt, mely az előző évi érték 33,5 %-a. A csökkenés magyarázata, hogy a tárgyi eszközök értékesítésének elmaradása magával vonta a számviteli elszámolásokon belül az értékesített eszközök ráfordításának elszámolását is. A tárgyévi záróértéken belül költségvetéssel elszámolt adó összege 5.540 eFt, az önellenőrzés során jelentkező ráfordításként elszámolt összeg mintegy 27 MFt.

Rendkívüli ráfordítások

A *Rendkívüli ráfordítások* 2002. évi záróértéke 39.535 eFt, melyből 39.350 eFt a kuratóriumi határozatok alapján utalt támogatások összege.

A Rendkívüli ráfordítások értéke az előző évi 49,42 %-a, mivel nem jelentkezik 2002. évben az előző évihez (PRIV-DAT Kft. tőkeemelése apport útján) hasonló ráfordítás.

VIII. SZERVEZETI VÁLTOZÁSOK

Az 1115/2002.(VI.10.) sz. Kormányhatározat az ÁPV Rt. szervezetében az elnöki funkciót szétválasztotta a vezérigazgatói funkciótól. A 430/2002.(X.10.) IG sz. határozat meghatározta az ÁPV Rt. működésének ideiglenes kereteit, majd a 489/2002.(XI.14.) IG sz. határozat döntött az új Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadásáról.

Az új Szervezeti és Működési Szabályzatot a Kormány elfogadta.

A módosított SZMSZ az ÁPV Rt. üzletpolitikájához, azaz a privatizáció hangsúlyos szerepéhez és az ezzel járó feladatokhoz igazította a humánerőforrás-gazdálkodással kapcsolatos feladatokat.

A hatályban lévő SZMSZ szerint az *elnöki és vezérigazgatói funkció különvált*, a vezérigazgató mellett öt fő szakmai vezérigazgató-helyettes irányítja a szervezet munkáját.

Az *Igazgatóság irányító, ellenőrző tevékenysége* kiterjed a tranzakciós döntés előkészítési fázisára. Az ÁPV Rt. alaptevékenységét jelentő *tranzakciós terület* (azon belül is elsősorban a privatizációs tevékenység) *megeősítést* kapott.

A kiemelkedő tranzakciós ügyek előkészítésére a *Privatizációt Előkészítő Bizottságok (PEB)* intézményének megalakítására került sor.

Az ágazati felosztás helyett a funkcionális szerepek – privatizáció, privatizáció előkészítése, vagyonkezelés – szerint történő szervezeti tagozódás kialakítása valósult meg.

Mindezen feladatok ellátására az ÁPV Rt. átlagos statisztikai létszáma az elmúlt években a következőképpen alakult:

2000.év 286 fő

2001.év 241 fő

2002.év 215 fő

Záró létszám alakulása 2002. december 31. napján 229 fő.

Az ÁPV Rt. foglalkoztatottainak 2002. év végi szakmai besorolását az alábbi táblázat mutatja.

Beosztás	egyetemi, főiskolai végzettség	Középiskolai végzettség	általános iskolai végzettség
Felsővezetők	5 fő	-	-
Ügyvezető igazgatók	14 fő	-	-
Ügyvezető ig. helyettesek	28 fő	-	-
Menedzserek	118 fő	1 fő	-
Ügyintézők	-	62 fő	1 fő
Ügyviteli dolgozók	-	-	-
Összesen	165 fő	63 fő	1 fő

Az ÁPV Rt. munkavállalóinak iskolázottsága magas, a szakmai képzés a tevékenység jellegének megfelelően differenciált.

A szabályozás alá eső keresettömeget az ÁPV Rt.-vel munkaviszonyban lévő munkavállalók alapbére, bérpótléka, mozgóbére (prémium, jutalom) alkotja.

A 2002. évi ösztönzési rendszer kialakításakor az ÁPV Rt. munkavállalóinak keresetfejlesztése 9,086 % volt, mely az Országos Érdekegyeztető Tanács által elfogadott 8-10,5 %, illetve az ÁPV Rt. tulajdonosi körébe tartozó társaságok 10,2 %-os mértékű átlagkereset fejlesztésnek megfelelő érték.

